

GROENLICHT

provincie utrecht

DE BOUW VAN STATION VAARTSCHE RIJN IN UTRECHT-OOST WAAR TREIN, TRAM, BUS EN FIETS BIJ ELKAAR KOMEN © ANNE EICHHORN

HET LEDENBLAD VAN STATENFRACHTIE EN BESTUUR VAN GROENLINKS PROVINCIE UTRECHT
• ZOMER 2013 • INHOUDSOPGAVE • (1-2-3) MOBILITEIT: EEN PROBLEEM, EEN KANS • (2) REDACTIE NEEL
• (4) TWEETS VAN GEDEPUTEERDE MARIËTTE PENNARTS • (4-5) KORT NIEUWS VAN DE STATENLEDEN
• (6) EEN ZONATLAS VOOR IEDEREEN • (7) GROENLINKS BUNNIK LAAT ZICH ZIEN • (8) UTRECHTS LOKALE
KRACHT • **RETOURADRES** POSTBUS 80300, KAMER 17.47, 3508 TH UTRECHT

VISIE OP PROVINCIAAL MOBILITEITSBELEID

Mobiliteit: een probleem, een kans

Weinig mensen zullen ontkennen dat verkeer een van de grote problemen van deze tijd is. Voor GroenLinks was en is het in ieder geval een van de grote thema's in de provinciale politiek. Een thema bovendien, waarover de provincie nog echt iets te zeggen heeft.

Vanaf de bestuursverdiepingen van het Utrechtse provinciehuis, zeventien hoog boven Rijnsweerd, vraagt het weinig verbeelding de grote opgave van de

komende jaren te formuleren. Aan de voet van het gebouw komen de A27 en A28 samen, en zover het oog reikt (en dat is bij helder weer tot aan Amsterdam, Den Bosch, Woerden en Amersfoort) stroomt het autoverkeer op Utrecht aan, en weer verder. Behalve files betekent dat fijnstof, CO₂ en heel veel geluid; directe bedreigingen voor de leefbaarheid van de provincie. Er hangt dan ook veel af van het succes van het mobiliteitsbeleid dat de provincie in juni naar buiten brengt.

Toeval of niet, juist in Utrecht zijn GroenLinksers medeverantwoordelijk voor de beleidsontwikkeling, niet alleen in de stad maar ook als lid van de provinciale coalitie. In dit artikel diepen we de omvang en het karakter van de problematiek uit aan de hand van een recent partijrapport. En we proberen fractiewoordvoerder Jasper Fastl in de Utrechtse Staten te verleiden alvast een voorschot te nemen op de voorstellen van het Utrechtse college. >>

Redactioneel

En eindelijk begint de zon te schijnen... De lente heeft lang op zich laten wachten. Nu de zon schijnt, kunnen we weer naar buiten: terrassen zitten direct vol, tuinen zien weer groen en fietsers bevolken nog meer de fietspaden.

In deze editie van GroenLicht staat het mobiliteitsbeleid van de provincie centraal. En dat behelst mobiliteit in de brede zin van het woord. Dus niet alleen asfalt en auto's, zoals het beeld van mobiliteit bij sommigen is. GroenLinks zet wel in op meer asfalt, maar dan op de rode variant. Met goede verbindingen en logische overstapmogelijkheden. En financieel zo efficiënt mogelijk.

Met GroenLinks in het college kunnen we het mobiliteitsbeleid zo duurzaam mogelijk houden.

Voor de zomervakantie begint, zal eerst nog de voorjaarsnota worden besproken in de Provinciale Staten. Met de bezuinigingsronde in volle gang, is dit een belangrijk moment om de voor GroenLinks belangrijke thema's te blijven benoemen. En met succes, zoals in deze GroenLicht is te lezen!

Fijne zonnige zomer!

SILVIE HERMSEN, EINDREDACTEUR

GROENLICHT

REDACTIE:

FLORIAN BEKKERS, SILVIE HERMSEN,
JOS KLOPPENBORG, TJARK REININGA

TELEFOON:

030 - 258 24 63

WEBSITE:

WWW.PROVINCIEUTRECHT.GROENLINKS.NL

OPLAGE: 3.200 EXEMPLAREN

DRUK: DRUKKERIJ BADOUX, HOUTEN

>> Mobiliteit

Verkopen

"Betere bereikbaarheid vereist meer mobiliteit" luidt een van de meest gebruikte argumenten in de discussies over het verkeer. Dat is echter een mythe. Meer mobiliteit leidt vaak tot files en die belemmeren juist de bereikbaarheid. Dat stelt het rapport '#Connected - Nederland gezond en bereikbaar', dat onlangs werd gepresenteerd door Werkgroep Exact van GroenLinks. Deze werkgroep, één van de circa 25 landelijke werkgroepen van GroenLinks, is ontstaan uit de behoefte om wetenschap en beleid met elkaar te verbinden en om uit te vinden hoe wetenschappelijke argumentatie tot onderbouwde voorstellen kan leiden. Dit jaar heeft de werkgroep het thema 'mobiliteit' opgepakt en dat is uitgemond in het rapport van Lot van Hooijdonk en Huib van Essen, twee uit onze provincie afkomstige leden van de werkgroep. Dit rapport is op 17 juni in Utrecht tijdens een symposium aan een breed gezelschap van GroenLinksers en niet-GroenLinksers gepresenteerd.

"Wij wilden niet bij analyses blijven, maar ook concrete oplossingen aandragen en een aantrekkelijk frame" zegt Huib van Essen. "Daarom vonden wij het belangrijk om er bijvoorbeeld met de Kamerfractie en de Partijraad over te praten, naast heel veel andere mensen. Het is een stuk geworden dat nu al door verschillende programmacommisies voor de raadsverkiezingen wordt gebruikt. Want iedereen staat voor de vraag: hoe is ons mooie verhaal te verkopen, wat is het verhaal dat wij bij onze voorstellen vertellen?"

Combineren

"Belangrijk is dat wij een aantal mythes ontkrachten. Daarbij zitten er ook die wel in onze eigen kring leven. Zoals dat gebruik van openbaar vervoer altijd beter is voor het milieu, en dat meer bussen dan nog weer beter zouden zijn voor het milieu. Dat klopt niet, want inefficiënt gebruikte bussen, die vaak maar voor een kwart of minder vol zitten, zijn echt niet beter dan autogebruik. En dat kost ook nog erg veel geld dat je anders zinvoller kunt besteden. Een andere mythe is dat meer mobiliteit altijd goed is voor de economie. Een toename van

mobiliteit kan ook schadelijk zijn voor de economie, een teken dat vervoer eigenlijk te goedkoop is."

"We vinden het belangrijk dat oplossingen op het gebied van mobiliteit met andere thema's worden verbonden. Zoals gezondheid en het aantrekkelijk maken van de openbare ruimte. Daar krijg je ook buiten GroenLinks de handen voor op elkaar. Een andere verbreding is die naar het thema klimaat en energie. Zuiniger, schoner en efficiënter. Kijken naar innovatie, ook in goederenvervoer en stadsdistributie. Daar is ook bij bedrijven belangstelling voor."

"We moeten niet het idee hebben dat er over twintig of veertig jaar geen auto's meer zijn. Wel kan het aandeel van fietser en voetganger, zeker in de steden, nog flink toenemen; ook door elektrische fietsen en een andere inrichting van de openbare ruimte. Denk maar eens hoeveel mooier de Oudegracht zal zijn als die echt autovrij is. De rol voor het openbaar vervoer zien wij veel meer op regionale schaal, vooral tussen en rond de grotere steden."

Wat in deze provincie?

Onze vraag is hoe dit te vertalen naar de provincie Utrecht? Ook hier gaat het volgens Van Essen om verbinden van ruimtelijke ordening, mobiliteit, en energie en klimaat. "Allemaal onderwerpen waar de provincie het nodige over te zeggen heeft. Utrecht is nog altijd te verdichten, wat ook betekent dat je kunt kijken naar het combineren van functies en bestemmingen."

"Wat betreft nieuwe infrastructuur moet de provincie wat ons betreft het gevecht aangaan met het Rijk, ook vanuit omgevingskwaliteit als provinciaal belang. Wat betreft de concessies merk je dat het openbaar vervoer conservatief is. Er is veel efficiency te halen, maar dan moet je ook eerlijk kijken naar de bezettingsgraad en de prestaties. Vraagafhankelijk OV kan veel beter wanneer je ICT en social media klantgericht gaat benutten. Belangrijk is dat ook werkgevers zich daarvoor meer verantwoordelijk gaan voelen, en bijvoorbeeld gaan werken met mobiliteitsbudgetten."

"Interessant is trouwens", voegt Van Essen er terloops aan toe, "dat de omgeving van Utrecht Centraal zo ongeveer

nog de enige plek is waar de grondprijzen nog stijgen. Dat zegt iets over het belang van meervoudige bereikbaarheid en van de koppeling van fiets en OV.”

“Daarnaast hebben we natuurlijk de discussie over luchtkwaliteit. Een probleem, maar ook een kans. De oplossing is deels technisch, maar het gaat langzamer dan je zou hopen. En in de praktijk zie je verschil tussen de modellen en de werkelijkheid. Groei van de mobiliteit is echter geen onomstotelijk gegeven; autoverkeer groeit de laatste jaren al niet meer. Door automobilisten te laten betalen voor gebruik kunnen mensen verleid worden om de auto nog wat vaker te laten staan. Dat gebeurt bij vrachtauto's al in de halve Europese Unie, tot in Slowakije aan toe! Waarom dan niet hier? En dan wordt de volgende vraag: waarom alleen vrachtauto's? Die kilometerbeprijzing voor personenauto's moet en gaat er echt nog wel komen, maar ook parkeerbeleid is een prima middel om te laten betalen voor gebruik. Zo wordt voorkomen dat de kosten van autogebruik worden afgewenteld op de samenleving.”

Inspirerend

Mobiliteit is in het collegeprogramma een belangrijk thema. Lukt het om dat thema te verbinden met andere, zoals de door GroenLinks ingebrachte duurzaamheid? Zal, zoals tot nu toe, de aandacht vooral blijven uitgaan naar het autoverkeer op de ringen in en rond de stad Utrecht, of krijgen leefmilieu en bereikbaarheid voorrang op doorstroming en snelheid, en pakt de provincie de uitdaging op de enorme investeringen die nodig zijn voor de verbreding van de A27 om te buigen naar meer productieve alternatieven?

“Het rapport vind ik goed, inspirerend ook”, reageert GroenLinks Statenlid Jasper Fastl. “Het is een goede basis voor beleid. Gelukkig ligt in de provincie Utrecht de nadruk meer en meer op het benutten van kansen, dan op de ouderwetse gedachte dat de auto voorrang moet krijgen. Mobiliteitsmanagement is 'hot' en kan ertoe leiden dat nieuwe of bredere wegen overbodig worden. Het wegwerken van congestie op de auto-wegen is nog wel een groot doel, maar wordt steeds meer nagejaagd door te

ZICHT VANAF DE ZEVENTIENDE VERDIEPING VAN HET PROVINCIEHUIS: HET KNOOPPUNT VAN DE A27 EN DE A28

investeren in bijvoorbeeld fietsen of in 'het nieuwe werken'. Duurzaamheid is ook bij mobiliteit een vanzelfsprekendheid. Soms is leefbaarheid echter gebaat bij doorstroming. Snelheid is daaraan ondergeschikt. Het is ook niet de provinciale wens geweest om op de snelwegen 130 kilometer per uur te rijden. Ik ben benieuwd welke de meer productieve alternatieven zijn voor de A27. Maar om de vraag te beantwoorden: nee, de provincie is nog steeds in meerderheid vóór de verbreding van de A27.” Wat zijn, meer concreet, voor Jasper Fastl en de GroenLinksfractie, de toetspunten voor het provinciaal mobiliteitsbeleid? “Het belangrijkste toetspunt voor het mobiliteitsbeleid is of minder belastende mobiliteit bevoordeeld wordt; meer met minder.”

Tenslotte. De werkgroep Exact lijkt te pleiten voor een andere benadering van met name het openbaar streekvervoer. Is dat een lijn die de GroenLinksfractie aanspreekt? Te denken valt aan het (verder) rechte trekken van OV-lijnen in de provincie en het opheffen van verdubbeling van met name bus- en treintrajecten. Jasper Fastl: “Ook in onze provincie zal de nadruk meer komen te liggen op de dikke lijnen in het OV, maar we mogen de sociale functie van het OV niet uit het oog verliezen. Maar zoals de werkgroep zelf ook zegt: meer (OV-) mobiliteit is niet heilig.”

JOS KLOPPENBORG EN TJARK REININGA

EXACT

De landelijke Werkgroep Exact bestaat uit GroenLinkers met een exacte achtergrond, die hechten aan de inhoudelijke onderbouwing van de visie van GroenLinks. De werkgroep werkt in de regel samen met andere werkgroepen, aan verschillende onderwerpen.

Het rapport '#Connected – Nederland gezond en bereikbaar' behandelt het vraagstuk van de mobiliteit, een onderwerp dat sinds het ontstaan van de werkgroep op de agenda staat. Het rapport is op 17 juni 2013 gepresenteerd

tijdens het symposium '#Connected – symposium over duurzame bereikbaarheid' van Bureau De Helling.

Huib van Essen (43) studeerde technische natuurkunde in Enschede. Na een periode bij KPN werkt hij tegenwoordig bij CE Delft, een onafhankelijk onderzoeks- en adviesbureau gericht op structurele bijdragen aan een duurzame samenleving, als manager Verkeer. Hij is lid van de Werkgroep Exact en woont in de Utrechtse wijk 't Zand in Leidsche Rijn.

twitter

@MariëttePennarts: In 140 tekens een greep uit het leven van Mariëtte Pennarts, GroenLinks' gedeputeerde voor cultuur, jeugdzorg, bestuur, strategie en communicatie.

6 juni – Ha 'technisch weer' voor de vrijwilligersmiddag van @LandschErfgoed Utrecht. Van onschatbare waarde voor talloze projecten in @ProvUtrecht!

3 juni – @JasperFastl Lees net dat ook op provinciale wegen wordt gestreefd naar zo min mogelijk licht. #lichtvervuiling

31 mei – Start st. Romeinse Limes bracht me bij Italië evenement op #DeHaar. Romeinen, bevlogen archeologen en vele anderen, besmet met Limesvirus.

30 mei – 26 Utrechtse burgemeesters in #Paushuize. Wachten op komst Koninklijk paar. Goeie sfeer: bezoek @ProvUtrecht was top!

5 mei – Nationale viering 5 mei: @ProvUtrecht dit jaar gastprovincie. Lezing in Domkerk, expo Making-Peace en bevrijdingsfestival Transwijk. Mooi!

26 april – Ontmoeting met Chefsdmission en techn.delegates die in Utrecht locaties checken tbv #EYOF2013. 14-19/7 2700 jonge topsporters uit 49 landen!

26 april – Fusieplan P3 uitgesteld. Sigaar uit eigen doos. Minister @RPlasterk houdt inspanningsverplichting om met n beter onderbouwd plan te komen.

13 april – Mooi hè?! Even gratis appje ophalen en je mist niks, de komende 6 maanden. @VredevanUtrecht #feestvooredereen

4 april – Blij met de 26 Utrechtse gemeenten die: Transitieagenda vaststelden Gaan experimenteren mt inkoop Bovenregionaal gaan samenwerken #Jeugdzorg

KORT NIEUWS

VAN DE STATENLEDEN

Ecoducten worden aanbesteed

Een van de kroonjuwelen van ons coalitieakkoord is de aanleg van drie ecoducten. Over dan wel onder de N226 (Maarsbergen-Leersum), N227 (Maarn-Doorn) en N237 (Utrecht-De Bilt nabij Griffenstein) steken bin-nenkort muizen, dassen, ring-slangen, kik-kers, reeën en wellicht zelfs edelherten in hun eigen tempo over. Vol-gens het coalitieak-coord komen er op diverse andere pleken verkeersmaatregelen, zoals snelheidsbeperking, signalering en faunap-assages. Ondertussen is gebleken dat op de N234 nabij landgoed Pijnenburg veel dieren worden aangereden. Groen-Links heeft daarom aangedrongen op meer maatregelen op deze plek, door deze overgang bij de aanbesteding van de drie ecoducten te betrekken. Bovendien wordt de gemeentelijke ecopassage over de Biltse Rading ook in de aanbesteding meegenomen. Zo krijgen we met beperkt budget maximaal rendement voor natuur.

Meer informatie: ps@florianbekkers.nl

FLORIAN BEKKERS

Cultuureducatie in de provincie

Toen GroenLinks in 2011 het coalitieakkoord sloot met VVD, CDA en D66, waren een paar zaken duidelijk. Allereerst dat er stevig bezuinigd moest worden. Voor GroenLinks geen reden om weg te lopen, maar juist om de discussie over de te maken keuzen aan te gaan. Groen-Links heeft er toen met succes voor gepleit om wat betreft het cultuurbeleid – waar ook zwaar op bezuinigd moest worden – in ieder geval te blijven investeren in de provinciale cultuureducatie. Het geld dat beschikbaar was voor de culturele infrastructuur zouden we concentreren in de grote festivals.

De inzet van GroenLinks en onze gedeputeerde Mariëtte Pennarts was ook om door slimme combinaties het effect van de bezuinigingen op te vangen en nieuwe initiatieven mogelijk te maken. Wat betreft cultuureducatie is dat behoorlijk gelukt, zoals bleek op 27 mei in de commissie WMC. Dit mede dankzij Kunst Centraal en Landschap Erfgoed Utrecht. De provincie heeft extra financiering vanuit het landelijk Fonds Cultuurparticipatie verkregen door krachten en gelden op een andere manier te bundelen. Ook door er als provincie nog wat extra voor vrij te maken, waardoor er nu jaarlijks 9 ton beschikbaar is voor de vele basisschoolprogramma's. Dat komt heel veel kinderen in de provincie ten goede. Wie geïnteresseerd is in het beleid voor kunsteducatie, kijk op de provinciale website bij de statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur van 27 mei.

BAS NUGTEREN

Wonen: Creativiteit en duurzaamheid voorop

Een niet zo prominent, maar daarmee niet minder belangrijk aspect binnen de provinciale politiek is het woonbeleid. Onlangs behandelden we een stuk met de titel 'binnenstedelijkheid in beweging'. Uiteraard doelend op de enerzijds rumoerige, anderzijds gestagneerde woningmarkt en hoe die vlot te trekken. Want ook daar ligt een taak van de provincie. De focus ligt met name op de creatieve aanpak. Niet blijven hangen in de methodes die tot de stagnering hebben geleid, maar een uitweg zoeken in nieuwe, liefst duurzame initiatieven. Wrik plannen los door gelijkwaardig dwarsverbanden te leggen tussen kopers, bouwers en overheid. Deel kennis en durf je verlies te nemen. Zie kans en durf voorbij de regelgeving te kijken. Als GroenLinks zijn we blij met deze nieuwe opbloei van het bouwen van onderop. Laat de provincie vooral zo doorgaan.

Hoe vier jij de Vrede van Utrecht?

Het is je vast niet ontgaan, 2013 is het jaar van de Vrede van Utrecht. Zowel gemeente als provincie

Utrecht hebben geïnvesteerd in allereerste activiteiten rondom deze Vrede. Driehonderd jaar geleden werd deze Vrede getekend na anderhalf jaar onderhandelen. De stad

met destijds 30.000 inwoners werd overspoeld met zo'n duizend diplomaten met aanhang. Wat dat betekende voor de stad Utrecht is in een erg leuke tentoonstelling te zien in het Utrechts Archief (gratis toegankelijk). Keuzes over oorlog en vrede worden gesteld in het Universiteitsmuseum. Een interactieve en prachtige expo, vooral ook leuk voor kinderen en jongeren. De foto-expositie Making Peace, te zien op de Maliebaan, is indrukwekkend. Nu wil ik niet klinken als de marketing manager van de Vrede van Utrecht, dus kijk vooral zelf op www.vredevanutrecht2013.nl

GroenLinks is niet zomaar enthousiast over de viering van de Vrede van Utrecht; drie uitgangspunten zijn vertaald in een divers programma, waar enorm veel

MULTICULTURELE OPTOCHT IN DE BINNENSTAD VAN UTRECHT ©VREDEVANUTRECHT

inwoners en organisaties aan hebben meegewerkt:

- 1 respect voor culturele, etnische en religieuze diversiteit
- 2 de kracht van kunst en meertaligheid voor sociale duurzaamheid
- 3 uitwisseling van kennis voor maatschappelijke samenhang en vernieuwing

Die uitgangspunten zijn ook vandaag de dag nog springlevend.

KARIN BOELHOUWER

volg actueel nieuws op
www.provincieutrecht.groenlinks.nl

Gaatjes in de kaasstolp

Juist in de gemeenteraden wil GroenLinks een steunpilaar zijn voor lokale initiatieven. Maar hoe mobiliseren we die Lokale Kracht?

De teleurstellende verkiezingsuitslag van 2012 heeft duidelijk gemaakt, dat de verkiezingen van de gemeenteraden GroenLinks voor een zware opgave stellen. Regelmatig komt de vraag op, hoe de goede uitslag van 2010 herhaald kan worden.

Bovendien is de belangstelling voor politiek juist op lokaal niveau tanende. Veel

organisaties en ondernemende bewoners hebben ontdekt dat zij beter op eigen kracht kunnen vertrouwen en ontwikkelen hun plannen en ideeën langs de (lokale) overheid op. Vaak gaat het daarbij om plannetjes die goed aansluiten bij de duurzame en groene ambities van GroenLinks.

Dat vertrouwen op eigen kracht is een houding die GroenLinks aanspreekt, legde Sebastiaan van't Erve uit op de provinciale bijeenkomst 'Utrechts Lokale Kracht' op 1 juni. Hij vindt dat Groen-

Links zich nog te weinig profileert als een natuurlijke bondgenoot in de strijd tegen de knellende regels van het bestuur. We moeten die lokale initiatieven helpen 'gaatjes te boren in de politieke kaasstolp'. Als wethouder heeft hij dat in de praktijk proberen te brengen en dat is hem niet altijd in dank afgenomen.

Gebruik die lokale kracht; dat is de opgave voor GroenLinks bij de komende verkiezingen. Er is veel te winnen.

TJARK REININGA

COLUMN

Onderdanen,

Wij danken u hartelijk voor de ontvangst in uw gemeente, het blijft indrukwekkend hoeveel tijd en energie u en uw bestuurders bereid zijn te steken in de korte momenten, dat wij voorbij komen. Want wij beseffen heel goed dat u uw uiterste best doet uw dorp een goed figuur te laten slaan in onze ogen en in die van de media, die met ons meereizen.

Bij ons bezoek hebben we een glimp kunnen opvangen van uw gemeente en haar gemeenschap. En we hebben de eerste noden van uw bestuurders vernomen. Gelukkig hebben wij ons hier en daar zelfs even onder u kunnen begeven, ondanks ons zware protocol. Graag zouden wij elk van uw dorpen echt leren kennen, maar daarvoor komen we in cognito nog wel eens kijken. Voorlopig moet u het doen met deze bliksembezoekjes.

Maar troost u, u bent de enigen niet. Binnenkort brengen wij een gecombineerd bezoek aan onze buurlanden Duitsland en België. Wij vertrekken die dag vanuit Vaals en wandelen dan om de Vaalserberg heen. Op die manier denken we in een uurtje elk van de buurlanden te laten zien, dat we hen serieus nemen. Ook hopen we wat inwoners te ontmoeten.

w.g.,
Willem-Alexander
Maxima

TECEER

©ROBERT HOETINK

Een zonatlas voor iedereen

De GroenLinksfractie wil een zonatlas voor alle inwoners van de provincie beschikbaar maken. Daartoe dient ze in de komende vergadering van de Provinciale Staten op 15 juli een initiatiefvoorstel in. Provincie Gelderland is Utrecht al voorgedaan en in Flevoland en Limburg zijn soortgelijke voorstellen gedaan door de GroenLinksfractie.

De zonatlas is een interactief instrument waarmee inwoners binnen een halve minuut kunnen zien waar en wanneer zonnepanelen op hun dak rendabel zijn. De inwoners van de gemeente Utrecht hebben sinds mei van dit jaar toegang tot de zonatlas. Gemeente Amersfoort heeft sinds een jaar een vergelijkbaar product, de zonnescan.

Zonne-energie maakt op het moment een geweldig groei door. Volgens KEMA zal het vermogen aan zonnestroom exponentieel groeien tot minstens 4.000 Megawatt (MW) in 2020 (en dit is een conservatieve schatting). Ter vergelijking: een elektriciteitscentrale heeft een gemiddeld vermogen van 900 MW.

Gemeente Utrecht

Het potentieel van zonne-energie laat zich ook illustreren aan de hand van het voorbeeld van gemeente Utrecht (zie tabel). Het totaalvermogen aan zonnestroom in deze gemeente is 282 gWh¹ per jaar. Dit komt overeen met het elek-

tricitetsverbruik van 188.000 inwoners (gerekend met een gemiddeld verbruik van 1.500 kWh per jaar per inwoner), ruim de helft van het totale inwonertal.

Nu zal niet iedereen die een geschikt dak heeft voor zonnepanelen overgaan tot zonneproduktie. Maar stel, op een kwart van de geschikte daken komen zonnepanelen. Dan is dat nog altijd voldoende om de hele wijk Overvecht van stroom te voorzien.

Duurzaam energiebeleid

De provincie Utrecht heeft als doel in 2040 klimaatneutraal te zijn. Daarvoor zijn alle energievormen nodig. De overheid kan hier niet alleen voor zorgen; initiatief en investeringen door particulieren, ondernemers en coöperaties zijn nodig. De zonatlas is een aantrekkelijk middel om zonder grootschalige overheidsinvesteringen particulieren en ondernemers hierin te faciliteren.

Wanneer de provincie en overige gemeenten die de zonatlas nog niet hebben aangeschaft de handen ineen slaan, kan een geweldig voordeel worden behaald door een gebundelde inkoop van een zonatlas voor elke gemeente. Hiermee krijgt het (lokale) duurzame energiebeleid een enorme stimulans.

MARI BEKS

	Vermogen gWh ¹	CO ₂ besparing
Zeer geschikte daken (30%)	160	111.959t
Geschikte daken (20%)	122	85.649t
Niet geschikte daken (50%)		
Totaal	282	197.608t

BRON: TETRAEDER.SOLAR, 2013

¹1gWh = 1.000.000 kWh

MET MINIMALE MIDDELEN

GroenLinks Bunnik laat zich zien

In veel gemeenteraden is GroenLinks aanwezig via een plaatselijke partij of samenwerkingslijst. Voor de profilering van een landelijke partij is dat soms lastig. Bunnik verzornd iets nieuws.

De gemeente Bunnik aan de zuidoostgrens van de stad Utrecht heeft drie kernen, met elk hun eigen identiteit. Het is een vrij groene gemeente, met een relatief hoogopgeleide en vrij progressieve bevolking. "En er wonen veel gezinnen met jonge kinderen, zoals wij," zegt Cerian van Gestel, bestuurslid van de lokale afdeling van GroenLinks.

De politiek in Bunnik is heel overzichtelijk. Perspectief 21 werd in 2010 de grootste partij en levert in de coalitie met De Liberalen twee van de drie wethouders. P21 is een zelfstandige vereniging waarvan alle leden van PvdA en GroenLinks die in de gemeente wonen automatisch lid zijn. Daarnaast heeft de vereniging, en dat is volgens Van Gestel heel belangrijk, veel leden die geen lid zijn van die landelijke partijen. De vereniging heeft al besloten ook in 2014 aan de verkiezingen deel te nemen.

Minimale middelen

Door het bestaan van Perspectief 21 heeft GroenLinks nauwelijks een rol in de lokale politiek. "Maar dat geeft niet, want P21 scoort goed", zegt Cerian van Gestel, "en er is geen progressieve concurrentie." Met haar medebestuurder Martien Das wil ze GroenLinks ook als landelijke partij in Bunnik zichtbaar houden. Ze vielen met hun neus in de boter, toen ze in juni 2012 het bestuur van de afdeling op

GENIETEN VAN DE PICKNICK VAN GROENLINKS BUNNIK OP RHIJNAUWEN

zich namen; hun eerste project was de presentatie van vier kandidaten voor de Tweede Kamerlijst van GroenLinks.

"We willen en moeten de afdeling met minimale middelen gaande houden en hebben gelukkig ruime ervaring op verschillende plaatsen in GroenLinks. Eigenlijk hebben we een heel gemakkelijke afdeling met relatief veel leden in een kleine gemeenschap. Maar op onze bijeenkomsten komt een vaste groep trouwe leden. Veel jongere leden zien we te weinig; die zijn met anderen dingen bezig, bijvoorbeeld met hun kinderen. Wij zien het als een uitdaging ook die leden beter te leren kennen."

Huiskamerbijeenkomsten

"Er zijn in de afdeling veel interessante mensen, door hun ervaring of hun werk. We vragen een van die leden om iets te vertellen tijdens een huiskamerbijeenkomst bij een van de andere leden, en sluiten af met een borrel. En we nodigen ook niet-leden uit, via de sociale media. Op de eerste bijeenkomst heeft iemand die bij het KNMI werkt over klimaatverandering gesproken en over het discours dat daarover gaande is. Het werd een zeer geanimeerde bijeenkomst, waar zich meteen weer anderen melden met hun verhaal. Onze volgende bijeenkomst gaat over de vraag hoe we Nederland kunnen verleiden over te schakelen op duurzame energie. De vorm zorgt voor de follow up, er hebben zich ook al leden met andere thema's gemeld."

Op deze manier hopen de beide bestuursleden niet alleen de kennis van de leden te verdiepen, maar ook momenten te creëren waar ze elkaar beter kunnen leren kennen.

Maar natuurlijk zoeken ze daarvoor ook andere wegen. Zo werd bijvoorbeeld in het nabije Amelisweerd een heuse GroenLinks Picknick georganiseerd. Bunnik laat zich zien.

TJARK REININGA

BUNNIK - GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 2010

Partij	Stemmen	Zetels	Wethouders
Perspectief 21	3204	7	2
CDA	1952	4	-
De Liberalen	1833	4	1

In de gemeente Bunnik wonen 14.574 mensen (oktober 2012), verdeeld over de dorpen Bunnik (6.688), Odijk (5.579) en Werkhoven (2.307). Perspectief 21 (P21) is een lokale politieke partij met leden van de PvdA, GroenLinks en onafhankelijken, mensen die geen lid zijn van een landelijke partij. De Liberalen en Perspectief 21 vormen samen het college van B&W.

GEDEPUTEERDE:

1 Mariëtte Pennarts (Montfoort) Gedeputeerde; cultuur, jeugdzorg, communicatie en strategie **t** (0348) 472 202 **m** 06 2113 1041 **e** pennarts@pennarts.demon.nl

STATENFRACHTIE:

- 2 Bas Nugteren** (Utrecht) fractievoorzitter; bestuur, europa, middelen **t** (030) 251 65 43 **m** 06 5381 1679 **e** basnugteren@hotmail.com
- 3 Florian Bekkers** (Utrecht) penningmeester; ruimte, groen, water **m** 06 1164 0306 **e** ps@florianbekkers.nl
- 4 Karin Boelhouwer** (Wijk bij Duurstede) statenlid; bestuur, europa, middelen; wonen, maatschappij en cultuur **t** (0343) 574 793 **m** 06 1091 2632 **e** karinboelhouwer@kpnmail.nl
- 5 Jasper Fastl** (Utrecht) statenlid; mobiliteit, milieu, economie; ruimte, groen, water **m** 06 1418 2786 **e** j.fastl@gmail.com
- 6 Mari Beks** (Amersfoort) commissielid; milieu, mobiliteit, economie **t** (033) 465 33 39 **m** 06 4604 1792 **e** m.beks2@gmail.com
- 7 Silvie Hermsen** (Utrecht) fractiemedewerker **t** (030) 258 24 63 **e** groenlinks@provincie-utrecht.nl

BESTUUR:

- A Paulien Goedvolk** (Linschoten) voorzitter **t** (0348) 424 239 **m** 06 3003 7670 **e** pampoedvolk@gmail.com. Contactpersoon voor BRU-gemeenten, Houten, IJsselstein, Nieuwegein, Utrecht.
- B Petra van der Werf** (Utrecht) secretaris **t** 06 4739 0151 **e** p.m.vanderwerf@krijnders.net. Contactpersoon voor gemeenten in Zuidoost-Utrecht
- C Jos Verheijen** (Amersfoort) penningmeester **t** (033) 475 86 75 **e** jos.verheijen@xs4all.nl. Contactpersoon voor Utrechtse Heuvelrug, Rhenen en Veenendaal
- D Tjark Reininga** (Utrecht) algemeen bestuurslid **t** (030) 267 62 73 **e** teecer@netscape.net. Contactpersoon voor De Bilt, Zeist, Bunnik
- E Jeroen Bultuis** (Amersfoort) algemeen bestuurslid **t** 06 5492 2373 **e** jeroenbultuis@gmail.com. Contactpersoon voor regio Eemland
- F Piet Nieuwendijk** (Groenekan) algemeen bestuurslid **t** 06 4304 7995 **e** info@atarhonden-services.nl. Contactpersoon voor Stichtse Vecht, Ronde Venen en Baarn
- G Partap Bansie** (Utrecht) **m** 06 3010 3493 **e** pbansie@gmail.com. Contactpersoon voor Nieuwegein, Houten, Wijk bij Duurstede
- H Suzanne Vrielink** (Utrecht) bestuursmedewerker **m** 06 4821 1355 **e** svrielink@groenlinks.nl

LEDEN PARTIJRAAD

(in de Provincie Utrecht, met tussen haakjes de benoemde afdelingen) • Albert Faber (Utrecht-stad) • Giel van der Steenhoven (Heuvelrug, Zeist, De Bilt) • Igo Corbiere (provincie) • Jaap Korpel (Utrecht-stad) • Joep Naber (provincie) • Johan Melse (Utrecht-stad) • Koos Steenberg (Utrecht-stad) • Partap Bansie (provincie) • Tjark Reininga (provincie). De delegatie bereidt zich voor in een ledenberaad op de dinsdag voor de partijraadsvergaderingen.

Utrechts Lokale Kracht

Met een partijcongres en gemeenteraadsverkiezingen in het vooruitzicht, wordt van de provinciale afdeling komend najaar veel verwacht. Een kleine vooruitblik op de provinciale activiteiten in het najaar van 2013.

Door besluiten van het laatste congres van GroenLinks krijgt de provinciale afdeling er enkele belangrijke taken bij. Naast de reguliere afdelingstaken zullen die zich dit najaar manifesteren.

Congresvoorbereiding

Een van de nieuwe taken van de provinciale afdeling is de voorbereiding van congressen, althans voor wat betreft de verantwoording van het partijbestuur. Het partijbestuur is onder andere hierover overleg gestart met de besturen van de provinciale afdelingen. Daarbij werd aangekondigd dat het volgende congres op 14 december 2013 zal plaatsvinden. Het voornaamste agendapunt is naar verwachting de Europese Verkiezingen van mei 2014.

Dat betekent dat de provinciale afdeling in oktober of november een bijeenkomst ter voorbereiding van dit congres zal moeten organiseren. Onduidelijk is nog of tijdens zo'n bijeenkomst ook de amendementen van congresvoorstellen geagendeerd moet worden. Op het moment dat dit nummer ter perse gaat, is een datum voor zo'n bijeenkomst nog niet vastgesteld. Wij gaan er vooralsnog van uit dat deze bijeenkomst, die een duidelijk landelijk belang heeft, met steun van het partijbureau kan worden georganiseerd en aangekondigd. Maar we adviseren iedereen ook onze website in de gaten te houden; daar is altijd de meest actuele agenda te vinden. Wie niet over internet beschikt, kan onze secretaris schriftelijk verzoeken om een uitnodiging per post.

Netwerken

Daarnaast wordt van de provinciale besturen meer aandacht en inzet voor de organisatie gevraagd, voor de scouting van nieuwe actieve leden, zowel voor de afdelingen en vertegenwoordigende

functies als voor de landelijke partij. Als bestuur proberen we hiervoor een goede methode te vinden zonder hem bij de lokale afdelingen weg te halen. Een van de middelen die we daarbij gebruiken is het versterken van de netwerken in de provinciale afdeling.

We pakken dit op samen met de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014. In het najaar starten we met zoveel mogelijk afdelingen het actieve deel van de campagne. We gaan bekijken op welke punten en thema's we elkaar kunnen versterken en aanvullen, en hoe we kunnen voorkomen dat campagneactiviteiten elkaar in de wielen rijden. Ook voor deze bijeenkomst geldt dat hij op dit moment nog niet gepland is. We zullen er de afdelingsbesturen over benaderen. Houd ook onze website in de gaten.

TJARK REININGA